DİTAM'dan 'Erken yaşta evliliklerin toplumsal meşruiyeti' Çalıştayı

Sait BAYRAM

Dicle Toplumsal Araştırmalar Merkezi (DİTAM), KAMER, Açık Toplum Vakfı, İsveç Başkonsolosluğu ve Diyarbakır Eczacı Odası ile beraber yürüttüğü, 'erken yaşta evliliklerin toplumsal meşruiyeti' projesiyle ilgili çalıştaylardan ilkini Diyarbakır'da düzenledi. DİTAM toplantı salonunda, Dicle Üniversitesi Sosyoloji Ana Bilim Dalı (ABD) Başkanı Prof. Dr. Rüstem Erkan'ın moderatörlüğünde gerçekleşen toplantıya, Kocaköy Belediyesi Eşbaşkanı Berivan Elif Kılıç, KAMER Başkanı Nebahat Akkoç, Diyanet-Sen Şube Başkanı Ömer Evsen, Diyarbakır İşkadınları Derneği Başkanı Esra Aksu, TOBB Kadın girişim kurulu üyesi Nezahat Barutçuoğlu, Diyarbakır barosundan avukat Halime Şanlı, AK Parti İl Kadın Kolları Başkanı Serpil Bakır, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdür Vekili Faysal Yaşa ile Müdürlük Uzmanlarından Şiyar Gültekin, Anıl Aslan, Miraç Durman ve Berçem Barut, Ulu cami imamı Mehmet Said Yaz, Dicle üniversitesi sosyoloji bölümü öğretim üyesi Naciye Yıldız, DİTAM Başkanı Mehmet Kaya, Başkan Yardımcısı Mesut Azizoğlu, üyeler Burhan Sümer ve Cihan Ay katıldı.

Çocuk gelinlerle ilgili deneyimlerini anlattılar

Toplantı, DİTAM"ın bu araştırmayla ilgili elde ettiği bilgileri ilgili uzmanlarla paylaşmak, onların görüşlerini almak, bu sorunun nedenlerini, sonuçlarını ve engellenmesiyle ilgili çözüm önerilerini tartışmak amacıyla düzenlendi. Dicle Üniversitesi Sosyoloji Ana Bilim Dalı (ABD) Başkanı Prof. Dr. Rüstem Erkan'ın sunumuyla başlayan toplantıda, katılımcılar görüşlerini ve deneyimlerini anlattı.

Kaya: Çocuk gelinlerin sorunlarını ele aldık

Bu yılın sonunda tamamlanması planlanan araştırmayla ilgili olarak konuşan DİTAM Başkanı Mehmet Kaya, uygulamaya koydukları araştırmalarla bölgenin kanayan yaralarından biri olan ancak içselleştirildiği için farkına bile varılmayan çocuk gelinler sorununu ele aldıklarını söyledi. 18 yaşından önce gerçekleşen evliliklerde toplumsal meşruiyetin nasıl sağlandığı belirlemek için araştırdıklarını ifade eden Kaya, "Erken evlenen kadınlar ve bu kadınların evliliklerinde söz sahibi olan aile büyükleri, din adamları, kanaat önderleri gibi karar alıcıların konuyu ele alış biçimleri, nasıl anlamlar yükledikleri ve erken evlilikler konusundaki deneyim ve görüşleri üzerinden sorunun toplumsal meşruiyetine ilişkin mekanizmayı anlamaya çalıştıklarını vurguladı.

150 kadınla birebir görüşüldü

DİTAM'ın, KAMER, Açık Toplum Vakfı, İsveç Başkonsolosluğu ve Diyarbakır Eczacı Odası ile beraber yürüttüğü 'erken yaşta evliliklerin toplumsal meşruiyeti" isimli projesinde erken yaşta evliliklerin nedenleri, bu evliliklerin kimler tarafından meşrulaştırıldığı ve karar mekanizmalarının kimler olduğu araştırılıyor. Diyarbakır, Şanlıurfa ve Siirt'i kapsayan araştırmada, çocuk yaşta evlenen 150 dolayında kadınla yüz yüze görüşülerek, erken yaşta evliliğin yarattığı tıbbi ve psikolojik etkilerin ortaya çıkarılması hedefleniyor.

BDP Genel Merkezi'ne Soma pankartı

DİHA- Soma'da meydana gelen faciaya ilişkin BDP Genel Merkezi binasına üzerinde "İşçi katliamına karşı sessiz kalmayacağız" yazılı siyah pankart asıldı. Soma'da meydana gelen katliamın ardından tepkiler devam ederken Balgat'ta bulunan BDP Genel Merkezi binasına üzerinde "İşçi katliamına karşı sessiz kalmayacağız" yazılı pankart asıldı.

Hak Par Soma faciası için taziye mesajı yayımladı

AA- Hak ve Özgürlükler Partisi (Hak Par) Genel Merkezi, Manisa'nın Soma ilçesinde meydana gelen maden faciasında hayatını kaybedenler için taziye mesajı yayımladı. Hak-Par Genel Merkezi'nden yapılan açıklamada, iş kazalarının çoğunun iş güvenliği için gerekli tedbirlerin alınmamasından kaynaklandığı belirtilen açıklamada şu ifadelere yer verildi: "Buna iş kazası denemez. Bu düpedüz vicdanları isyan ettirecek bir katliam. Belli ki bu madeni işleten holding veya onun işçileri emanet ettiği taşeron firmalar, çok kazanma hırsıyla gerekli tedbirleri almamışlar ve sonuçta ortaya böylesine bir felaket tablosu çıktı. İş cinayetlerine bir son vermek için ne lazımsa yapılmalı. İnsan hayatı bu kadar ucuz olamaz!"

Hüda-Par Soma faciası için taziye mesajı yayımladı

AA- Hüda-Par Genel Merkezi'nden yapılan açıklamada, Soma'daki maden faciasının büyük üzüntü oluşturduğu belirtildi. Yüzlerce işçinin kurtarılmayı beklediği kaydedilen açıklamada şu ifadelere yer verildi: "Her şeyden önce yetkililerin mahsur kalan işçilerin kurtarılmasına yoğunlaşması gerekmektedir. Bu konuda ne yapılması gerekiyorsa ivedilikle yapılmalı, tüm imkanlar seferber edilmeli, en ufak bir ihmal gösterilmemelidir. Maden kazasında hayatını kaybeden işçilere Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyor, madende mahsur kalanların da bir an önce kurtarılmasını temenni ediyoruz."

MHP Soma için taziye kurdu

AA- MHP Diyarbakır İl Başkanlığı Manisa'nın Soma ilçesinde maden kazasında hayatını kaybedenler için taziye evi kurdu. Diyarbakır MHP İl Başkanlığı Manisa'nın Soma ilçesinde maden kazasında hayatını kaybeden 238 vatandaş için taziye evi kurdu. Yenişehir ilçesi Diyarbakırlı'lar taziye evinde taziyeleri kabul eden MHP İl Başkanı Mehmet Teyar Karakoç AA muhabirine yaptığı açıklamada ülkenin uzun zaman sonra böyle bir felaketle karşı karşıya geldiğini belirtti.

Diyarbakır Soma için ayakta

Haber Merkezi

Diyarbakır'da BDP ve emek örgütleri öncülüğünde önceki günden bu yana yüzlerce maden emekçisinin yaşamını yitirdiği Soma faciası için eylemler gerçekleştirildi. Önceki gece BDP öncülüğünde yürüyüş düzenlendi, dün ise emek örgütleri iş bırakıp yürüyüş yaptı. Polis Koşuyolu parkında bir grup göstericiye müdahale etti.

BDP Diyarbakır İl Örgütü, önceki gece sivil toplum örgütleri ve yüzlerce yurttaş Soma'da yaşanan katliamı Sanat Sokağı'nda bulunan Carrefour'un önünden AZC Plaza'ya kadar gerçekleştirdikleri yürüyüşle protesto etti. "Soma'da yaşanan kaza değil katliamdır, sorumlular yargılansın" pankartının açıldığı yürüyüşte sık sık "Roboski'den Soma'ya hesap sormaya", "Hırsız mecliste, işçiler mezarda", "Diren Soma Kürdistan seninle" sloganları atıldı. AZC Plaz'a önüne gelen kitle adına açıklama yapan BDP Diyarbakır İl Eş Başkanı Zübeyde Zümrüt, henüz Roboski'de açılan yaralar kapanmadan bugün Türkiyeli halkın yüreğinde yeni bir yaranın açıldığını söyledi. Zümrüt, "Bu acı günü tüm halklar sahiplenmelidir. O anaların acısı hepimizin acısıdır. Amed ve Kürdistan halkı buna sessiz kalmayacaktır" diye belirtti.

Konuşmanın ardından Zümrüt, sabah BDP İl binası önünde bir araya gelerek, katliamı kınamak ve maden ocağında yaşamını yitirenlerin yakınlarına destek vermek amacıyla Koşuyolu Parkı'na yürüyeceklerini söyledi.

Öğrencilerden gürültü eylemi

Bu arada aynı saatlerde Kredi Yurtlar Kurumu Mehmet Akif Ersoy Yurdu'nda kalan öğrenciler, Soma'daki faciayı yurdun balkonlarına çıkılıp, sloganlar atarak protesto etti. Ellerinde bulunan pet, çubuk gibi malzemeleri balkon denirlerine vuran öğrenciler sık sık, "Katil Erdoğan hesap verecek" sloganı attı. Yurdun önünden geçen araçlar korna çalarak öğrencilerin eylemine destek verdi.

Dün ise Türkiye genelinde KESK, DİSK, TMMOB ve TTB'nin, Soma'daki faciayı protesto etmek amacıyla başlattığı bir günlük iş bırakma eylemi, Diyarbakır'da on binlerin katılımı ile gerçekleşti. İşyerlerinden öğlene doğru ayrılarak yürüyüp AZC Plaza önünde bir araya gelen 10 bini aşkın emekçi, öğrenci ve yurttaş, Sosyal Güvenlik Kurumu'na doğru yürüyüşe geçmek isteyince, polisler tarafından engellenmek istedi. Kitlenin yürümekte ısrara etmesi üzerine polisler yoldan çekilirken, kitle Ekinciler Caddesi'nden SGK İl Müdürlüğü'ne doğru yürüyüşe geçti. Yürüyüşte, sendika çalışanlarının baretlerini takarak, doktorlar önlüklerini, avukatlar ise cüppelerini, öğrencilerinde okul kıyafetleri ile yürüyüşe katılması dikkat çekti. Yürüyüş sırasında "Kaza değil katliam, yüreğimiz Soma'da", "Soma'nın acısı Amed'in yüreğinde" yazılı pankartlarının yanı sıra "Şimdi hangi kömür ısıtır, babası madende ölmüş çocuğu", "15'inde eylemde terörist, 15'inde madende?", "Roboski'den Soma'ya hesap sormaya", "Yüz karası değil, ömür kazası", "Hırsızlık değil, ekmek parası" ve "Soma katliamının failleri yargılansın" şeklinde birçok döviz taşındı.

Yürüyüş boyunca kitle sık sık "Katil devlet hesap verecek", "Hırsız katil AKP", "Amed uyuma Soma'ya sahip çık", "İş kazası, değil cinayet" sloganları attı. Yol boyunca kitleye evlerinde ve iş yerlerinde bulunan yurttaşlarda yürüyüşteki kitleye slogan ve alışlarla destek verdi. İnşaatlarda çalışan işçiler, yürüyüşe baretlerini sallayarak destek verirken, kitle ise alkışlar ve ıslıklar ile işçileri selamladı. Yürüyüş kordonu valilik önünden geçerken polis ve kitle arasında kısa bir gerginlik yaşandı. Kitlenin geçtiği esnada Ural zırhlı aracının kitlenin içine girmek istemesine kitle yuhalayarak karşılık verdi. Kitle sloganlar eşliğinde SGK önüne gelirken, burada gerçekleştirilen saygı duruşu ardından oturma eylemi gerçekleştirildi. Burada konuşan KESK Diyarbakır Şubeler Platformu Dönem Sözcüsü Uğur Yaman, AKP'nin kurumları taşeronlaştırarak işçileri öldürerek, kendi ayakkabı kutularına para doldurduklarını belirtti. Yaman, Soma'da yaşanan katliamın AKP'nin taşeronlaştırma politikası sonucu olduğunu belirtti. Ardından konuşan İHD Diyarbakır Şube Başkanı Raci Bilici, insanlara saygı göstermeyen sistemin Soma katliamı ile beraber artık bir anlamının kalmadığını belirterek, "Artık insanların kendi kendini koruya bileceği bir sistemin yaratılması şart" dedi. Diyarbakır'daki etkinlikte polisle göstericiler karşı karşıya da geldi, kısa süreli çatışma, bir süre sonra duruldu.

Diyarbakır'ın Silvan, Hazro, Lice, Bismil ilçelerinde de, Soma faciası nedeniyle iş bırakma eylemleri kapsamında basın açıklamaları ve yürüyüşler gerçekleştirildi.

Eyüphan KAYA

diyarbakirdes@gmail.com

Soma'lının misafirperverliğine leke sürmeyin!

Sevgili dostlar ben dünkü yazımda "Diyarbakır'da Yas Var" başlığıyla derdimi dile getirmiş, taziyelerimi bildirmiş ve kalanlara sahip çıkmak, onları teselli etmek boynumuzun borcu olduğunu söylemiştim.

Dünden bu güne bir daha yıkıldım, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ÜÇ GÜN "Ulusal Yas" ilan etmiş, tüm programlarını iptal edip yönünü Soma'ya çevirmişken, güvenlik olmazsa edepsiz bir grup provakatörler, kim olduğu bilinmeyen serseri herifler, neredeyse Başbakanı linç ediyorlar. Bunların araştırmasını soruşturulmasını muhakkak yapmak lazım. İnsan bu kadar mı saldırgan saygısız olur?

Şırnak'ın Uludere ilçesi Roboski'de 34 insanımız devletin hava saldırısıyla masum bir şekilde öldürülmüştü ki taziyeye gelen kaymakama saldırılırken sağduyulu insanlar olarak kahroluştuk Türkiye'de yazar çizerler sesini yükseltmişti. Bu günde Başbakana saldıran üç beş serseriye üç beş tekme atıldı diye; Böyle şey olur mu? Diyerek ekrana getiriyorlar, utanmaz heriflere bak!.. Bu haber bu şekilde mi sunulur?

İşte insan niteliğimiz bu, evet ülkemizde yüzeysel bir iyileşme gözüküyor dünyanın 17.büyük ekonomisi falan deniliyor. Zengini daha zengin fakir daha fakir, ama insan niteliği açısından maalesef 94.sıradayız.

İşte görüyorsunuz neredeyse bir hiç uğruna Başbakanımızı linç ediyoruz, o da yetmiyor bu saldırganları bir vesileyle etkisiz hele getirenleri de acımasızca eleştirenler var.

Geçen senenin rakamlarıyla gayrisafi milli hasıla Kocaelli ilimizde en yüksek olup 33 bin dolarken, Şırnak ilimizde 2 bin 5 yüz dolardı. Bu uçurum farkı görebiliyor musunuz? Ama Şırnaklı Başbakana böyle saldırmaz, saldırsa da bir kurşuna kurban gider.

Şu anda Türkiye'nin dolar bazında gayri safi milli hasılası 10 bin dolar civarında iken Diyarbakır'da bu miktar 3,700 dolar düzeyindedir. Nüfus itibariyle 12. büyük şehrimiz olmasına rağmen kaçak elektrik de dahil elektrik kullanma sıralamasında 73.sıradadır. Yani sanayisi yok ki elektrik sarfiyatı olsun. Ama Diyarbakırlı kanaatle sabırla bekliyor, yağında kavruluyor.

İnsan, insan, insan diyorum, en büyük zenginlik insan niteliğidir. Boş adam yetiştirirseniz, kuru kalabalıktan bu çıkar. Adam oyuna gelir, saldırgan olur, vurur kırar destekçi de bulur. Kimse demiyor ki behey edepsiz herif sen bu cefakar, halk adamı Başbakandan ne istiyorsun.

Acaba bu acılarda da bir şeyler bulup Hükümete nasıl saldırabiliriz, Başbakana nasıl yüklenebiliriz hesabını yapıyorlar.

Tabi yine en büyük eksiklik eğitim-öğretim kalitemizden kaynaklanıyor. Talim terbiyeyi, eğitim öğretim yaptık; iman, edep ve marifetle kavga ettik sabır, kanaat ve nezaketi bir kenara attık. Ne yazık ki bu bize pahallıya mal oldu/olacak.

Anadolu insanını bilgilendirmemiz lazım; soyut siyasetten ve fiziki tepkilerden kurtarmamız lazım. Dünya görmemiş herifler cebinde üç beş kuruş görünce yoldan çıkıyorlar, özgürlük adı altında rahat hareket etme alanı elde edince de bunu daha çok yanlış amaçla kullanıyorlar. Birileri de demokrasi gülmeği bu millete bol geliyor diyerek haklarımızı elimizden alıyor. Malum edepsiz herifin biri Kılıçdaroğlu'na adice saldırdı diye vatandaşın meclise gitmesi zorlaştırıldı. Al sana bir sıkıntı.

Yani her şeyden siyasetçiyi sorumlu tutmak ucuza kaçmaktır, sorumluluktan kaçmaktır. Bu siyasetçilerdir ki bu milletin derdini çekiyorlar. Baksanıza TBMM günde ortalama on binin üstünde ziyaretçi ağırlıyor. Hele bir araştırma yapılsın kaç tanesi "Kamu Yararı" adına meclise gidiyor.Genelde bireysel menfaat, bireysel çıkar.

Nasılsanız öyle idare edilirsiniz deniliyor. Aynen öyle… Hatta en haslarımız bizi idare ediyor desek daha doğru olur. Bu Hükümetin bu Başbakanın kıymetini bilelim diyorum.

Selam ve saygılarımla.